

Welke **aanknopingspunten** vanuit de praktijk en onderzoek zie je in je eigen werk/organisatie?

- Doelgroep heel divers – maatwerk
- Speciaal onderwijs naar werk waarbij de gemeente ingeschakeld wordt – Boris / praktijkverklaring.
- Boris methodiek ook mogelijk door medewerkers gemeente (RMC) – praktijkverklaring SBB
- Contacten met betrokken partijen steeds meer uitbreiden, elkaar weten te vinden.
- De basis arbeidsvaardigheden rust, ruimte en mogelijkheden. We zijn te weinig in beeld bij traject begeleiders
- We hebben een melkveehoudersbedrijf met akkerbouw en landschapsonderhoud. We bieden arbeidsmatige dagbesteding met de mogelijkheid tot het halen van certificaten en doorstromen naar afspraakbaan of betaald werk.
- Wij willen graag een route arbeid in Friesland opzetten.
- Samen en onderweg is beter: dus i.p.v. participatiebaan individueel naar werken in teams van vergelijkbare achtergrond. Intervisiegroepen?
- De website en de nieuwbrief en de visitekaartje
- LFB gaat veel in gesprek met mensen met een beperking en gebruikt hierbij ervaringsdeskundigen. Wanneer iemand bij LFB komt staat de wens centraal en wordt er gekeken naar hoe die gerealiseerd wordt. Hierbij worden talenten ontwikkeld.
- (effectief onderwijs)
  - Expertise
  - Scholing ArB toeleiding organiseren (er is een module)
  - Kennis delen
  - Scholen ondersteunen
- Samenwerking gemeentes/UWV erg belangrijk. Werkgevers – stageplaatsen
- Verandering in werkgeversbenadering. Betrekken van de leerling.
- Een vorm aanbieden/bedenken tussen vervolg voor-schakeltraject – werk – dagbesteding
- Een provinciale ‘kapstok’ zoals route arbeid. Elkaar weten te vinden
- Veel mensen blijven hangen op plekken maar ze ‘moet zitten’.
- Boven gemeentelijke methodiek
  - Nieuwe trajecten
  - Transitie van dagbesteding naar werk
- Bovengemeentelijke methodiek
- Ideeën voor projecten

Wat is de **essentie** van de verandering volgens jou?

- Netwerken
- Ontschotten
- Gezamenlijke aanpak. Meer vanuit arbeidsmarkt-regio.
- Dat het belang van een gezamenlijk aanpak gevoeld wordt door de betrokken partijen.
- De verbinding tussen bewoner en werkaanbieder
  - Voldoende financiële middelen
- Luisteren naar elkaar. Weten wat er gezegd wordt.
- Ambtenaren moeten mens worden. Luisteren naar de cliënt.
- Luisteren is heel belangrijk
- Uitgaan van duurzame ontwikkeling
- Dat je mensen met een beperking gelijk zet met ‘normale’ mensen
- Zet het individu centraal en niet de vaste systemen.
- Openstaan voor mogelijkheden, samen onderzoeken
- Iedereen maximaal laten participeren/meedoen naar vermogen
  - Ontschotten – participatiewet/Wmo
  - Geen labels
- Probeer het eenvoudiger/duidelijker te maken
- Denken in de mogelijkheden van de klant. Kijken naar capaciteiten i.p.v. labelen
- Kansen voor de jongere – samenwerking – intensieve tijdsinvestering
- Niet cliënten uitsluiten omdat ze (net) niet bij de doelgroep passen. Weg met de hokjes
  - Beweging
- Bewegen – meedoen – serieus
- Bewegen – meedoen – elkaar serieus nemen.

Wat en/of wie heb je **nodig** om die essenties te realiseren?

- Samenwerken in de regio - Regionaal netwerk
- Arbeidsmarktregio
- Doelgroep
- Gemeentes
- Werkgevers
- Draagvlak creëren, uitleggen, uitleggen
- Netwerk
  - Bekendheid van trajectaanbieder
  - Bekendheid voor trajectvragers
  - Bekendheid van jobcoach/participant
  - Financiële middelen
- Samen doen! Netwerken
- info@defochtel.nl www.defochtel.nl We willen graag meedenken in ontwikkeltrajecten.
- Medestrijders
- Een begin met een regievoerder (gemeente? Provincie?)
- Je hebt iedereen ervoor nodig om het ook te gaan doen.
- Beleid/systemen moeten mee kunnen bewegen met de wens en mogelijkheden van mensen. Wmo en participatiewet moeten nauw met elkaar verbonden zijn.
- Uvw, gemeente, bedrijven, scholen; alle betrokkenen.
- Vanuit arbeidsmarktregio gezamenlijke aanpak VSO-pro.
- Wethouders ook betrekken
- Gebiedsteams
- Werkgevers – aanbieders – nieuwe benaderen
  - Informeren
  - 'stigma' doorbreken
- VSO/pro
- College van B&W en gemeenteraad
- Contactpersonen gebiedsteams
- Het gehele netwerk van UWV, school, leerling en gemeente.
- Werkgevers – Gemeente - Middelen €
- Gemeente – UWV - leerling/ouders – Onderwijs - MEE (maatwerk!)
  - Dit soort bijeenkomsten
- Meer kennis en samenwerking tussen meerdere professies. Mw/Wmo/participatie/UWV. Weten van elkaar wat we doen.
- Inspiratie - Scholen – dagbesteding – ouders – meer samen delen -
- Blijvend kritisch kijken naar hoe ik met de doelgroep moet omgaan. Visie van de gemeente.

Wat moet je **loslaten**? Wat moet je juist wel **doen**?

Loslaten:

- Denken in beperkingen
- 'potjes' cultuur
- Zelf het wiel uitvinden
- Eigen belang (tot een bepaalde grens)
- Zorgen voor
- Mensen moeten mensen met een beperking zien als mensen
- Eerst iedereen aan boord
- Het loslaten van de huidige situatie en mee gaan met de nieuwe methode
- Het denken in hokjes en invullen vanuit eigen referentiekader
- Alles zelf willen doen
- Labels
- Labels – diagnoses
- Labeltjes plakken
- De schotten
- Schotten
- Schotten eruit
- Schotten tussen wetten en regels – concurrerend denken

Doen:

- Denken in mogelijkheden
- Ontschotten – leerling centraal
- Samen optrekken
- Belang kandidaat centraal (tot een bepaalde grens)
- De bewoner centraal stellen
- Samen doen! – ervaring delen
- Koffie drinken – initiatief nemen: creëren good practice
- Mensen stimuleren om het te gaan doen
- Zet talenten centraal en zorg dat deze benut worden
- Contact leggen, delen kennis
- Aanvalsplan met meerdere gemeenten zelfde methodiek – wel eigen aanpak per gemeente
- Luisteren
- In gesprek gaan om iemand echt te leren kennen. Onvoorwaardelijk.
- Ontwikkeling van deelnemer – 'buiten kaders'
- Kennis delen – open blijven kijken naar jezelf/blijven leren.
- Elkaar opzoeken – blijven leren
- Kennis delen – blijven leren in omgaan doelgroep.